

Nato se prečitajo in odobre sledeče

resolucije:

Slovanski narodno - gospodarski kongres v Ljubljani dne 14. in 15. avgusta 1910 tolmači prepričanje odličnih zaščitnikov in prijateljev Slovanstva o nujnosti narodno-gospodarskega napredka slovanskih narodov ter priznava v to svrhu nujno potrebo, da bi se narodno-gospodarske organizacije razširjale in razvijale in da bi se tam, kjer še niso, ustanovljale v svrhu pospešitve proizvodnje, razširjanja, razpečevanja. V krajih in kronovinah, kjer je to potrebno, je uporabljati pri tem izkušnje v že obstoječih organizacijah, in sicer s pomočjo v ta namen ustanovljenih faktorjev. Ta osnovna misel zadeva kulturne in gospodarske potrebe vseh slov. narodov s pristavkom, da naj močnejši in izkušenejši pomagajo slabšim.

Slovanski-narodno gospodarski kongres je konstatiral pomanjkljivost in potrebo narodno-gospodarskega in kulturnega razvoja in sprejme delni načrt, kako naj se deluje za povzdigo in pospešitev narodnega gospodarstva v slovanskih krajih in kronovinah.

Negovanje vzajemnih gospodarskih stikov se priznava za propešno in potrebno.

Glavna potreba je, da bi se poleg ustanavljanja in ojačevanja raznih lokalnih, okrajnih in deželnih narodno-gospodarskih organizacij osnovalo tudi močne državne zveze.

Kongres odobruje dosedanje korake za osnivanje zvez slovanskih obrtnikov in trgovcev. Slovanskemu narodno - gospodarskemu društvu se nalaga, naj v smislu sklepa tega kongresa uvede daljše korake. Udeležniki kongresa, poedinci in organizacije, katere se bodo o tem še izrazile, pristopajo Slovanskemu narodno-gospodarskemu društvu na Dunaju kot člani, katero kot slovansko narodno-gospodarsko središče določa potom odsekov na podlagi danih sredstev podrobnosti delovanja, opravlja tekoča opravila ter zahteva od medsebojnih poljedelskih, obrtnih in trgovskih organizacij, da poverijo delo specialnim organizacijam in poedincem predloge in njih izvršitev, ter skrbijo za priprave za prihodnji narodno-gospodarski kongres.

Kongres poziva udeležence — poedince in organizacije — naj Slovansko narodno-gospodarsko društvo v tem delu krepko podpirajo ter marljivo sodelujejo.

Na kongresu podana poročila in dodatne popolnitve k poročilom, kakor tudi predlogi in sklepi kongresa, naj se po možnosti razširjajo v kro-

gih interesentov v svrhu proučevanja in uresničevanja sklepov in navodil kongresa.

Slovanski narodno-gospodarski kongres poziva vse slovanske udeležnike, prisotne in neprisotne, naj varujejo z ozirom na vseobčito narodno - gospodarski razvoj svoje narodno - gospodarske interese s pomočjo vseh primernih sredstev.

Resolucije, ki jih predlagajo sekcije, se glase:

Posamezne sekcije predlagajo še dodatno resolucijo:

Pospeševati in organizirati slovansko šolstvo in sicer ljudsko, meščansko, srednjo in visoko, dalje strokovno, in to zlasti na slovanskem jugu.

Od slavne c. kr. vlade se zahteva, da ustanovi čim preje trgovske akademije v Ljubljani in Splitu ter srbohrvaško trgovsko in nautično akademijo v Trstu.

Omejiti izseljevanje ali pa tako organizirati, da se vrši s posredovanjem le slovanskih tvrdk in pa kolikor mogoče le v slovanske dežele. Skrbti naj se tudi za stalno zvezo izseljencev.

Zahtevati pravično zastopstvo v vseh uradih, od najmanjših do najvišjih, trgovskih zbornicah in enakih organizacijah.

Ustanavljati deželne organizacije za pospeševanje tujskega prometa, ki naj bi uživale, kakor drugod, tudi pri nas državne podpore.

Stremiti za tem, da se dosedanja politična desorganizacija ne pomeša na gospodarsko polje in tako ne moti skupnega dela.

Obračati pozornost nato, da vladajo med vsemi slovanskimi denarnimi zavodi prijateljski stiki. Pozdravlja se namen ustanoviti »Vse-slovansko banko«.

Slovansko časopisje se naproša, naj podpira na primeren način slovansko narodno-gospodarstvo in se mu priporoča. Zlasti dobro kontrolirati poročila tujih, nam večinoma neprijateljskih časopisov.

Podpirati razvoj slovanskega varovanja zlasti na jugu.

Kongres poudarja, da leži edino v samopomoči rešitev slovanskih narodov in sicer kar se tiče kulture, narodnega gospodarstva, kakor tudi politike.

Ustanovi naj se stalni državni sekretariat na Dunaju, Zveza slovanskih obrtnikov avstrijskih, in se nalaga v tem oziru »Slovanskemu narodno-gospodarskemu društvu na Dunaju, da ukrene takoj tozadevne korake«.

Vzame se na znanje, da je izdelala »Deželna zveza čeških trgovskih gremijev v Pragi pravila za »Držav-

no zvezo slovanskih trgovcev« in se priporoča hitra ustanovitev tega društva, ki naj ima stalni sekretariat na Dunaju. Slovansko časopisje se naproša, da objavi vse današnje resolucije v vseh listih.

Predsednik dr. Lenoch se zahvali slednjič mestu in županu za gostoljubnost in vsem udeležnikom za udeležbo, poslanec Jirousek pa se zahvaljuje predsedniku dr. Lenochu in dr. Šilenemu ter sploh celemu odboru. S tem je bil kongres končan.

Na kongres je došlo gromovito število pozdravnih pismov in brzojavk, med dr. od češkega narodnega sveta, od posl. dr. Škárde, Zázvorka, Hráškega, Kaline, Pražáka, Bulina, Baczynskega, Hlibovickega, Staněka, Grubarja itd., od »Slov. trg. društva« v Celju, trgovske zbornice v Olomucu, Zadrúžne zveze v Celju, češkega poljedelskega sveta, osrednje banke čeških hranilnic, Drag. Hribarja in V. Majdiča, raznih slovanskih (čeških, poljskih, rusinskih in hrvaških) gospodarskih in trgovskih organizacij itd. S shoda se je poslala brzojavka cesarjevi kabinetni pisarni.

Dvodnevni kongres je torej končan; stvar narodnih delavcev slovanskih pa bo uresničiti misli, ki so bile na njem izražene. Da se bo to zgodilo, za to nam jamčijo odlični moške, ki so se kongresa udeležili ali ga pozdravili. Kongres je začrtal pot, po kateri naj gre Slovanstvo, da si pribori ono veljavo, ki mu gre, naloga Slovanstva bo, da si to pot zgradi.

Gasilske slavnosti v Ljubljani.

III.

K večerajšnjemu poročilu o nedeljskih gasilskih slavnostih bi bilo še marsikaj dodati. Tako je pred vsem potrebno omeniti, da se je obhoda po mestu udeležilo zelo veliko število dam, po večini Čehinj in tudi nekoliko Hrvatice. Da, tudi češka žena se je v častnem številu udeležila proslavitev 40letnega jubileja Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. To kaže, da se češka žena zanima za vse javne zadeve, česar pri nas, žal, najbrž še dolgo ne bode. Češki narod se ima pač v veliki meri zahvaliti za svoje ugledne stališče med drugimi narodi svojemu zavednemu ženstvu.

Vaja Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva na Sv. Jakoba trgu je pokazala, da je vodstvo društva v tako izbornih rokah, da si boljnih ni mogoče misliti. Na tisoče zbranega občinstva je z velikim zanimanjem sledilo izvrstno uspeli poskušnji. Posebno

zanimivo je bilo opazovati reševalna dela v dekliški osemrazrednici, iz katere so naglo in sigurno izpuščali otroke na tla. Občinstvo se je prepričalo, da brez skrbi zaupa svoje imetje in življenje tako izborni discipliniranim in z najmodernejšo pripravo opremljenim gasilcem. Po vaji je defiliralo gasilno društvo z vsemi svojimi vozovi, katerim je sledil rešilni voz.

Na obnem zboru Zveze kranjskih gasilnih društev se je razdelil zborovalcem »Sjezdov list« — zletna knjižica, ki prinaša poleg natančnih podatkov o slovenskem in slovanskem gasilstvu sploh zelo zanimiv opis naše bele Ljubljane, našega krasnega Bleda in njegove okolice ter čarovite Postojnske jame. Knjižica je opremljena z izbornimi slikami, kakor gorenjsko dekle, slovenski gorenjski pastir, pogled na Ljubljano, Triglav, deželni dvorec, mestni magistrat z obeliskom, muzej, »Narodni dom«, hotel »Tivoli«, Prešernov spomenik, potem več slik Postojnske jame in Bleda. Nadalje se nahaja v knjižici opis »prastarega slovanskega mesta«, našega Trsta in nekaterih drugih naših zanimivejših krajev. Karel O. Hubálek pa priložuje navdušeno pesem »Kyne bilá Lublaň«.

Večerni koncert v hotelu »Tivoli« je potekel zelo animirano. »Slov. Filharmonija« je zelo marljivo in precizno svirala od najprostejših do najtežjih slovanskih skladb. Izvrsten je bil češki pevski zbor, ki je neprestano s svojo izbornimi pesmijo vlival ogenj navdušenosti. Med drugimi je zapel zelo precizno in dovršeno »Slovenec sem«, Liepa naša domovina« in »Kde domov můj«. Koncert je bil tako dobro obiskan, da je primanjkovalo prostorov.

Včerašnji spored gasilskih slavnosti je obsegal zborovanje tehnične komisije »Slovanske gasilske zveze« ter odborovo sejo »Slovanske gasilske zveze«. V tehnični komisiji, kakor tudi v odborovi seji se je obravnavalo o važnih notranjih zadevah »Slovanske gasilske zveze«.

Popoldne so si ogledali naši lju-bi gosti mesto in njegovo okolico. Zlasti Ljubljanski grad je videl mnoge odlične posetnike, v prvi vrsti seveda Čehi in češke dame. Povsod, kamorkoli je človek prišel, povsod je videl vesele in zadovoljne obraze.

Omeniti moramo, da je splošna zadovoljnost in najboljša volja vladala po vseh gostilnah in restavracijah, kjer je bilo za goste preskrbljeno kosilo. Posebno veliko navdušenje je vladalo v »Narodnem domu«, kjer so kosili gasilci iz Škofje Loke, nekaj Čehov s svojimi rojaki Moravci in Poljaki. Izborni češki in slovenski pevci so prepevali narodne pes-

LISTEK.

Vestalkina ljubezen.

(Dalje.)

Ko pridemo pretorijanci do cesarjevih vrat, nas vpraša straža: »Ali ste vjeli mladega lisjaka, Placidinega brata?«

»Ne,« sem odgovoril z izpremenjenim glasom. Vtil se je dež. Hitro smo stopali skozi vrata, katere nam je odprla straža. »Pred imperatorjeva vrata,« se je oglasilo povelje. Šli smo tja. Na razsvetljenih stopnicah nas je čudno pogledal vodnik. »Kje je Ruber?« Komaj je to. izgovoril, že sem ga zgrabil za vrat. Takoj smo mu zavezali usta in vzeli orožje. Gologlav je moral z nami. Nastavil sem mu bodalo na prsi in mu velel, naj nas pelje k ugrabljeni Placidi.

Zamenjali smo stražo pred imperatorjevimi vratmi. »Dobro si napravil, Ruber,« mi je dejal neki centurij. »Krasotica se uda imperatorju za dvoje življenje.«

»Gotovo,« sem odgovoril. Straža je odšla.

»Kakšno povelje ti je dal Maksencij,« vprašal sem ujetega poveljnika.

»Pripeljati tebe sem notri zvezanega,« mi je odgovoril komaj slišno. »Dobro!« Vstopili smo. Maksen-

cij. »Presvetli imperator, tu sem ti pripeljal zvezanega...« Blizal sem se cesarju.

»Izvrstno! Kje je Ruber?«

»Ubit — ta ga je zabodel.«

»Zabodel? Razvežite ga! Placida, ali poznaš tega človeka?«

Placida je klečala na kolenih, kakor bi pravkar prosila okrutneža milosti. Imela je razpuščene lase in oči, polne solz. Obrnil sem se k nji in ji dal znamenje. Videl sem, da me je izpoznala in umela.

»Poznam... to je moj brat Valerijan.«

»Valerijan, kako so ti zamašili usta! Povej, kako si umoril Rubra, mojega zvestega Rubra! Me miserum! Čakaj! No ali niste slišali? Razvežite to grdobol!«

Snel je Maksencij meč s stene in udaril s ploskvijo zvezanega vojaka.

»Jaz... Mareij... tvoj... Marcij.« Začul se je za molkel glas. Beži... imperator...«

Obledel je Maksencij in predno sem ga mogel zgrabit za grlo, je zbežal skozi vrata.

Vzel sem sestro v naročje in hitel z njo po stopnicah. Kakor volkovi so preganjali ostali Maksencija. A zastoj! »Hej, pretorijanci sem,« se je začul njegov glas spodaj v temi.

Par nas je planilo k vratom in v hipu smo prisilili zbegano stražo, da nam je odprla.

Na dano znamenje je pritekel trop ljudi iz teme proti pretorijan-

cem, ki so me preganjali. Še par hipov in rešena bodeva.

Sestri sem velel bežati, mi pa smo se obrnili proti množestvilnim vojakom cesarske telesne straže. Zadel me je udarec po glavi in padel sem. Dva pretorijanca sta me zvezala in nesla v cesarsko palačo. Zunaj se je nabralo v par trenutkih vse polno vojakov. Bila se je pravcata bitka v noči.

Vedno bolj in bolj se je oddaljeval šum in hrup in v ječo, kamor sem bil pahnjen, ni dosegel noben glas. Strašno je bilo v tej večni noči. Zato sem bil vesel, ko so mi oznanili že tretji dan smrtno obsodbo, ker sem položil roko na svetlega, mogočnega imperatorja. Raje umreti, nego živeti nalik slepcu v strašni noči!

Valerijan je pripovedoval dalje, kako so ga gnali v ječo, ki je blizu prostora, kjer bi se imela izvršiti smrtna obsodba in kako je bil rešen.

Materi so sedaj sedaj pritekale solze po licih. Že se je pomaknil veliki voz, čegar zvezde so sijale iz črnih daljav v atrij, više na nebo, ko sta vstala in se podala k počitku.

Na Janikulu je že sijalo solnce, Tiberia pod Aventinom pa je bila še v senci. Ne dolgo! Zmagoslavno se je dvignila božanska luč in oblila Rim, ki se je jel vzbujati iz nočnega sna.

Valerijan je hitel mimo velikan-ske stavbe cirkusa maksimiana. Njegovi zidovi, obrnjeni proti vzhodu, so

se že od daleč svetili, obliti z rdečo lučjo.

Cirkus Maksimus je zanimal preje Valerijana bolj kakor vse drugo v Rimu. Danes pa se mu je zazdela ta stavba strahovita v svoji ogromnosti. Hitel je mimo nje, kakor bi se bal, da ga ne podsuje.

Krvavordeči pesek širne arene, razmesarjena človeška trupla, ki se še kade... Te predstave so jele mladenci nadlegovati.

A tam se pokaže kmalu svetli tempelj, tam je ona dobra, usmiljena, katero so obdale njegove misli z lučjo, čistejšo od solnce. Misli na svečnico so ga pomirjale in napolnjevale s tihim, sladkim kopnenjem.

Kmalu se je zableščalo svetišče, posvečeno boginji Vesti, zaščitnici slavnega rimskega mesta. Tudi on hoče obiskati tiho, zasenčeno njeno kraljestvo.

Polnil se je Vestin tempelj, kajti nad Rimom so se pokazali nenadoma temni oblaki in vznemirljive vesti so plašile nalik krvavordečim bliskom temne dalje srca in v nemale ljudsko domišljijo.

Valerijan si je izbral prostor, od kjer zamore gotovo ugledati njo. Zazdela se je mladeniču, ko je vstopila, visoka in bela, pred žrtvenik, da se je razlil nov sijaj, ki ga še niso videli oči, po stebrih in po celem svetišču. Bilo mu je, kakor da mora poklekati in skloniti glavo k njenim nogam.

(Dalje pribojaj.)

mi. G. Kramar, tajnik gasilnega društva v Škofji Loki, je v nedeljo v ognjevitem govoru pozdravil zbrane Slovence, na kar mu je v istotako navduševalnem govoru odzdravil nekí češki govornik. In enako je bilo tudi drugod.

Zvečer je bil slovenskim in slovenskim gostom na čast prirejen v »Narodnem domu« koncert. Občinstva je bilo toliko, da je trumoma zapuščalo vrt »Narodnega doma«, deloma, ker ni bilo nikjer dobiti prostora, deloma, ker ni bilo radi prevelikega števila gostov nikake postrežbe. Pri koncertu je svirala »Slovenska Filharmonija«. — Danes zjutraj je odpotovalo veliko število Čehov ob polu sedmi uri v Postojno.

Praznični dnevi slovenskega ga-stilstva so za nami. Ljubljana in slovenski gasilci širom naše teptane domovine ne bodo teh dni nikdar pozabili. Navdušenje, ki so ga vlili v naša srca dragi slovenski bratje, ne izgine iz teh naših sre nikdar več. Navdušenje, kakor drugi Slovani, se hoče boriti tudi slovenski narod za idejo človekoljubja in za zatiranje Slovanstva. V znamenju človekoljubja in v znamenju svobodnega Slovanstva hoče zmagati Slovenec, hoče zmagati Slovan. Zmagujočemu Slovanstvu krepek Na zdar!

Celjski sokolski zlet.

V Celju, 15. avgusta.

Nagajalo nam je včeraj vse: vreme, ki se je držalo celi dan kislo in je Sokole pri javni telovadbi pošteno močilo, in vlada, katera je šla celjskim Nemcem pri vseh njihovih naravnost izzivajočih šikanah sokolstva na roke, česar se bomo že še spomnili tu doma in kje drugod — pa vendar, vendar smo imeli včeraj tu sokolsko slavnost, katero slobodno prištevamo med najlepše in najčastnejše prireditve slovenskega sokolstva sploh. Težko je bilo ohraniti mirno kri, ker je vlada očividno pričakovala izgrede — kakor se je pri neki priliki včeraj popoldne v obraz povedalo njenemu zastopniku; ali slov. sokols. je ohranilo mirno kri in došlo ni do nobenega kaljenja miru ne po dnevi in ne po noči. Vse grožnje Nemcev in strahovi slovenskih strahopetnežev, ki so ostali doma in si niso upali na slavnost, so bili torej popolnoma odveč.

Iz župnega sokolskega zleta, ki se je nameraval držati v ozkih mejah, je proti našemu pričakovanju in navzlic našim žalostnim razmeram napravila požrtvovalnost slovenskega sokolstva in bratska ljubezen slovenskih Sokolov lepo, veliko prireditev, ki je opravila včeraj nedopovedno narodno vzgojevalno delo v naši okolici in — mestu, saj je bilo vse prebivalstvo na nogah in v Gaberju; slavnost pa je tudi znova pokazala, na kako visoki stopnji popolnosti stoji že izurjenost naših Sokolov telovadcev.

Megleno in neprijazno jutro je pozdravilo udeležence slavnosti v Štoreh. Došel je ven oddelek celjskega Sokola na konju z moštvo celjskega Sokola in se tam združil s šentjurskimi Sokoli, da počaka na drage goste. Prvi so prišli od severa Mariborčani, Ptujčani, Sentlencarčani in Ljutomerčani v lepem številu. Nepopisno navdušenje pa se nas je lotilo vseh čakajočih, štajerskih Sokolov in zbranega slov. občinstva, ko je dolgi, dolgi posebni vlak od juga pripeljal nad tisoč slovenskih Sokolov iz Primorja, cele Kranjske, Trbovelj, Hrastrnika in Posavja! Godba je zaigrala »Naprej zastava Slave« in urnebesni na zdar - klincev ni hotelo biti konca! Pozdrav je bil tako brat-ski in iskren, da so mnogim stopile solze v oči. Našim čuvstvom je dal primerne izraza br. Josip Smertnik, starosta celjskega Sokola, kateri je zbrane nagovoril sledeče:

»Nepopisna radost mi napolnjuje srce, da vas zamorem pozdraviti v tako častnem številu, bratje Sokoli! A tudi gnjev, da vas vsled tiranstva naše vlade in nasilja kulturnih Nemcev ne moremo sprejeti v Celju, kjer je sedež našega društva. Strah pred junaškimi sokolskimi četami jih je gnal, da so storili vse, kar so le mogli za preprečenje naše slavnosti. A so-

kolski energiji se je posrečilo doseči, da se slavnost vrši; da se bode dostojno in veličastno vršila, za to bomo že poskrbeli! Ona bo pokazala, da še stoji slov. Sokolstvo vsem svojim sovražnikom v kljub krepko na braniku. In tem trdnje bo stalo, čim hujše se bo borilo in vzgajalo ne le svoje telesne se temveč tudi narodno zavestnost. Iskren na zdar vsem, bratje, v imenu celjskega Sokola!

Na to se je hitro uredil slavnostni sprevid. Spredaj je jezdil oddelek celjskega Sokola na konjih, potem se došli praporji (velik Zvezni, potem šiški, radovljiški, postojnski, kranjski, idrijski, zagorski, ribniški, ljutomerski in celjski), na to predsedstvo Slov. sokolske zveze (starosta dr. Oražen, podstarosta drž. posl. dr. Rybář, načelnik dr. Murnik i. dr.) in za njim Sokolstvo urejeno po župah: primorska, idrijska, novomeška, gorenjska, ljubljanska, Ljubljana I. in celjska. V sprevidu je bilo nad tisoč Sokolov; število je napravilo na štoranske nemškutarje tak vtisk, da ni bilo razum enega ali dveh onemoglih živžgov iz šulferajnske šole slišati nobenega klica. Orožnikov je bilo vse polno na kolodvoru in v okolici. Govorilo se je, da bo 500 nemških junakov napadlo Sokole, pa ni bilo razen slov. delavcev in kmetov nikogar videti. Ti so pa Sokole prijazno in prisrčno pozdravljali.

Sprevid se je gibal potem preko Teharja, kjer je bil napravljen pred hišama g. mizarja Stojana in gostilničarja Cajna lep slavolok. Tu in tam so pozdravljale tudi v »nemškem« Teharju trobojnice došle Sokole, ki so se podali takoj k poskusnim vajam na telovadišču. Oddelek celjskega Sokola se je pa z zastavo vrnil v Štore, da je sprejel pozneje došle Hrvate in Srbe iz Zagreba. Srbski Sokoli so si pripeljali s seboj fanfaro, ki je cel čas med potjo svirala koračnice. Sprejem slovenskih in hrvaških - srbskih Sokolov v Gaberju je bil prisrčen in navdušen: pozdravljalo jih je ljudstvo, pozdravljale slov. zastave in brhke Gaberčanke so obsipale Sokole s cvetjem.

Razum navedenih gostov smo pa imeli včeraj v Celju tudi še druge goste in zastopnike slov. Sokolov: Dušana Silnega sta zastopala dva člana iz Beograda, med njima prof. Popović, stari znanec celjskih Slovencev. Bolgarske junake je zastopal br. Angel Kistelev iz Stare Zagore, češko sokolske zveze br. dr. Urban in dr. Kadeřábek; celo rusinska »Sič« je imela enega zastopnika.

Slavnostna otvoritev celjskega Sokolskega doma se je izvršila popoldne. Sokoli so se podali v dolgem sprevidu skozi Gaberje v dom našega prospevajočega celjskega Sokola. Lepo in praktično urejena stavba je ugajala vsem; zlasti se je hvalilo telovadnico in nekatere nove konstrukcije telovadnega orodja, katere so se izvršile po načrtih staroste Smertnika. On se je sploh izvanredno žrtvoval ne le za včerajšnji zlet tem več tudi za stavbo »Sokolskega doma«; delal in trdil se je z dr. Božičem v prvi vrsti za njo — in včeraj je bil torej njegov častni dan!

Da ne pozabimo: šikane naše ljube vlade so šle tako daleč, da bi Sokoli ne smeli iti po državni cesti skozi slovensko Gaberje! Košček ceste je namreč ob mestnem ozemlju — in to je bil povod za prepoved! Po energični intervenciji pri namestniku se je ta prepoved odpravila — a popoldne je komisar dr. Hofman že zopet sitnari, brez vsakega povišanja! Moralo se je zopet posredovati pri glavarju — storila sta to posl. Roblek in dr. Kukovec. Ta dva sta neslavni vladi mirno povedala, da se naj preneha s takimi neslanimi šikanami — ker je tudi slov. potrpežljivost lahko enkrat konec; za posledice je odgovorna potem vlada. To je pomagalo.

Konec prihodnjic.

Nemčurški divjaki.

Včeraj zvečer se je vlekla po »Tivoliju« tolpa, najbrže pijanih in nemčurških pobalinov, tulila, da je bilo groza, razbijala s palicami po drevesih. Mestno policijo opozarjamo na te razgrajaje, ker mislimo, da ni nihče drugi, ki dela škodo po mest-

nih nasadih, kot naši »miroljubni« nemčurji.

»Zlati čenak« se vračajo!

Zadnjo nedeljo je posetila večja družba prijazno Šmartno pri Litiji. Vas ima res velikansko cerkev, razkošen farovž in sedaj se pa še zida popolnoma novo »Čukališče«, ali kakor pravijo ljudje: »fabrika za čukalado«. Proti tem poslopjem je šolsko poslopje kot mala bajtica, katero je dvakrat premajhno za tako množino šoloobiskujočih otrok. (Pravzaprav bi je še treba ne bilo, kakor pravijo nekateri tamošnji klerikanci.) Pa še neko posebnost so videli veseli izletniki. Po poti naenkrat pridrvi elegantna kočija, v kateri je sedel nek črnuh, spredaj pa dva jako elegantna kočijaža s panama slamniki. Eden izmed izletnikov se kar začudi in zakliče: »Saprot, v šmarnem farovžu se pa postavijo, takih kočijažev se pa še na Dunaju ne vidi!« Mimo prišedša ženica pa to sliši, se ustavi in pravi: »Gospod, vi ste se zmotili, ta dva nista farovška »kučarja«, ampak sta učitelja na šmarnski šoli!« Vsi so se čudili in že v duhu videli zlate čase, ki se nam zopet bližajo, ko bodo nekateri učitelji zopet mežnarili in ministrirali! Oba najnovejša farovška kučarja v Šmartnem pa nista porabna samo za kočijaženje, ampak sta tudi, kakor govorijo ljudje, jako dobra »anštrajharja«. Sedaj, ko so počitnice, sta se udinjala tudi pri zgradbi novega »Čukališča« in pleskata sobe, vrata itd. Kam jadramo??

Policijske vesti.

Ogenj v Vodmatu.

Snoči okrog pol 12. je naznanil strel z ljubljanskega grada, da gori v Vodmatu. Gorel je Trškanov kozolec, s katerim je spojen majhen hlev. Na mesto sta hitro prihiteli požarni brambi iz Ljubljane in Most, ki sta ogenj takoj zadušili. Požarno moštvo 27. pešpolka sploh ni stopilo v akcijo. Domneva se, da je zlobnež ogenj podtaknil in s to rešilno akcijo hotel zaključiti ljubljansko gasilsko slavje.

Nesreča.

Ko je v soboto zvečer peljal na ročnem vozičku hlapec Anton Kramar z južnega kolodvora dva zaboja, težka 150 kg, sta se na Miklošičevi cesti pri frančiškanski cerkvi oba zaboja nanj prevrnila. Občinstvo, ki je to videlo, je Kramarja potegnilo izpod zabojev. Kramar je zadobil več ran na glavi, na čelu in na levem kolenu. Poškodovanca je obvezal policijski zdravnik dr. Illner in so ga nato prepeljali na dom.

Nepreviden kolesar.

Na Marijinem trgu je predvčerajšnjem povozil s kolesom hlapec Matevž Ivančič 70letno Jožefo Dragerjevo. Pri padcu se je Dragerjeva poškodovala na glavi in levi roki. Ivančič ni zvonil in tudi ni imel na kolesu predpisane policijske številke.

Tatvine.

Neki prodajalki na Poljanski cesti je bil ukraden iz prodajalne mize zlat poročni prstan, vreden 8 K. Sumljiv tatvine je nek moški, ki je bil malo poprej, ko je tatvino opazil, v prodajalni. Na Dolenjski cesti je dosedaj še neznan tat ukradel nekemu delavcu iz stanovanja srebrno uro in črno usnjato denarnico, v kateri je imel okoli 10 K denarja. V cukrarni je bil delavcu Avgustu Lebnu iz spalne sobe ukraden plišast zelen klobuk, suknjič zelenkaste barve in pisana srajca. Tatvine sumljiva sta dva delavca, ki sta tudi tam spala in drugi dan dalo zapustila.

Čuk ali Sokol?

V soboto popoldne je sedel v kavarni »Union« nek sokolsko uniformiran možakar, glede katerega pa nisem mogel konstatirati, je-li Čuk ali Sokol. Domnevam, da je bil Čuk, ki je hotel ali slepomišiti ali se pa ponašati s svojo novo uniformo.

Razne stvari.

* **Podivljani otroci.** V Zabreah v Gornji Šleziji sta napadla devet in enajstletna brata, katerih oče se nahaja v ječi, nekega dečka, ko je bil sam doma. Zahtevala sta, da jima da dve marki ali pa očetovo uro. Ker deček tega ni hotel storiti, sta brata toliko časa s kladivom tolkla po njemu, da se ni več ganil. Nato sta mu nasula še peska v usta. Deček je umrl.

* **Družinska drama.** Kurjač Marton v Vel. Varadinu je hotel že pred dvema letoma usmrtiti svojo rodbino. Takrat je zaklenil svojo ženo in otroke v sobo ter jo zažgal. Vsled kričanja so pritekli sosede, ki so še v zadnjem trenutku rešili ženo in otroke iz goreče sobe. Pozneje je Martin zvezal svoje štiri otroke ter se z njimi vlegel na železniški tir. Čuvaj jih je še pravočasno opazil ter odstranil s tira. Ker se je žena upravičeno bala svojega moža, je šla z otroci vred k svoji materi. Te dni je prišel Martin k svoji ženi v vinograd, kjer je delala ter jo pozval, naj pride nazaj na njegov dom. Ker žena ni hotela iti, je Marton potegnil revolver ter jo vprico otrok ustrelil. Bila je takoj mrtva. Nato je morilec nameril revolver nase ter se smrtnonevarno poškodoval.

* **Strah pred ogleduhi.** Te dni se je pričela pred deželnim sodiščem v Lovu tajna obravnava proti ruske-mu državljani Ivanu Saldibinu radi vohunstva. Saldibina je prišla avstrijska žandarmerija dne 11. aprila t. l., ko je prekorajil avstrijsko mejo. Saldibin je trdil, da je pobegnil od polka, pri katerem je služil, ker se je bal kazni. Njegovo pripovedovanje in vedenje se je zdelo rožnikom sumljivo, zato so ga zaprli. V ječi je Saldibin pripovedoval svojim tovarišem, da je ruski aristokrat, da je član vojaškega informacijskega biroa, ki ga je poslal v Galicijo vohunit. Tako je trdil Saldibin tudi pozneje, ko je bil zaslišan, pri glavni obravnavi je pa možakar vse preklecal. Obravnava se je preložila v svrhu zaslišanja nekaterih prič. — Ako je Saldibin res v ječi trdil napram svojim sojetnikom, da je vohun, potem je prav gotovo, da mož ni vohun, kajti Rusija vendar ne bo plačevala tako — bedastih vohunov. Toda strah ima velike oči, in mož bo morda res obsojen radi vohunstva.

* **Cavourjeva stoletnica.** V Turinu je bila dne 10. t. m. stoletnica rojstva Kamila Cavourja. Slavnosti so se udeležili kralj Viktor Emanuel, ministri, poslanci, deputacije društev itd. Slavnostni govor je imel posl. Daneo, ki je izvoljen v tistem okraju, ki ga je včasih zastopal Cavour.

Za kratek čas.

Fajmošter Jaka: »Tožil ga bom, tožil! Ta nesramnost! Tak šomašter, pa bo rekel, da sem neumen!«

Fajmošter Matevž: »Saj ni rekel, da si neumen! On je le vprašal, če je res, da si inteligenten in kdo da to verjame.«

Iskrajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoclemček.

Josip in Ana Dralka naznanjata vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njihovo iskreno ljubljeno, predobro oče, gospod

Josip Dralka

o. kr. deželni svetnik

pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani v p.

danes, dne 14. avgusta ob 3. uri popoldne po kratkem mukopolnem trpljenju, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 80. letu svojega blaginji svojcev in človeštva posvečenega življenja Bogu vdan preminul.

Zemski ostanki dragega pokojnika se bodo v torek, dne 16. avgusta ob 6. uri popoldne v hiši žalosti slovesno blagoslovili in prenesli na ondotno pokopališče k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah. 106

V Radovljici, 14. avgusta 1910.

Ključavničarki pomočnik
se sprejme
pri Fr. Šmajdiku, Jesenice, Gorenjsko.

Več posestev
večjih in manjših je naprodaj
kakor tudi več
gostilniških koncesij
se da v najem.

Pojasnila daje **Peter Matelič**, prometna pisarna, Škofja ulica 10.
Telefon št. 155.

V študentskih ulicah.

Ljubljanska povest.
Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, eleg. vez. K 2-50,
s podko 20 v. več.

Ustrezaje mnogostranskim željam, je podpisano založništvo izdalo ta krasni roman, ki ga je občinstvo z največjim veseljem čitalo, ko je izhajal v podlistku „Slov. Naroda“. Dejanje, zajeto iz domačega življenja, je jako zanimivo in se razvija v gniljivih in veselih, vedno interesantnih prizorih do pretresljivega konca. „V študentskih ulicah“ je ljubzenski roman, ki je spisan po resničnem dogodku in ima zgodovinsko ozadje.

„Narodna knjigarna“
v Ljubljani.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 $\frac{1}{2}$ %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — **Ravnatelj menjalnica:** zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — **Ekspedira** trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

! Meso ceneje !

Slavnemu občinstvu se naznanja, da se bode od torka, to je 16. t. m. naprej na stojnici gosp. Žana na Vošnjakovem trgu poleg Mahrove hiše prodajalo meso mlade živine in telet sprednje meso kg K 1.12 zadnje meso kg K 1.20.

Priporočata se za obilen obisk

A. Anžič & K. Černe.

Usojam si vlijudno opozoriti, da sem prevzel
glavno zastopstvo „Prve češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno
vsakovrstna posojila in kredite
kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.
Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Največja, najvarnejša slovenska hranilnica
je
Mestna hranilnica ljubljanska
v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3.

Njen denarni promet znaša koncem leta 1909 518 milijonov K, obstoječe vloge nad 38 milijonov K, a rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Vsaka izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je pri tej hranilnici izključena vsaka špekulacija s tem denarjem.

Vloge se obrestujejo po 4 $\frac{1}{2}$ % brez vsakega odbitka.
Ima vpeljane domače hranilnike in kreditno društvo.
Posoja na posestva po 5% obresti in proti odplačilu po najmanj 1 $\frac{1}{2}$ % na leto.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejeno zavezo

v lastnem zadrugi domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posejajo na zemljišča po 5 $\frac{1}{2}$ % z 1 $\frac{1}{2}$ % na amortizacije ali pa po 5 $\frac{1}{2}$ % brez amortizacije; na menice po 6%.

Posejilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Podatke hranilnice račun št. 828.405.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavica:
K 5.000.000.—

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni zaklad:
K 450.000.—

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % čisto. — Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po dnevnih kurzi.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Dolžnost

vsakega Slovence je, da sklene zavarovalno pogodbo bodisi za življenje, ali pa proti požaru le pri slovenski banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej domač slovenski zavod, da more nalogo, ki si jo je stavil, izpolniti v najširšem obsegu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovenski zavarovalni zavod v Avstriji.

Opredeljeni rezervni fond K 42.892.797.— jamčijo za popolno varnost.

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čisti dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovenska zavarovalnica z vse-

skozni slovensko - narodno upravo. gmetno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje generalni zastop bank „SLAVIJA“ v Ljubljani.

Slovenci!

Oklenimo se z vsami močmi goala: »Svoji k svojim!« Osamosvojimo se na narodno - gospodarskem polju!

Ne podcenjujmo se! Bodimo odločni, mlačnost, obsornost in nedoednost, ki se čim huje nad nami maščujejo, morajo izginiti. Osobodimo se tujega jarma!